

РЕЦЕНЗИЯ

От Проф.д-р Ваня Недкова Недкова-Коларова

Ръководител Катедра педиатрия, МУ-Плевен

Относно: Участие в конкурс за академичната длъжност „Професор „
Област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление 7.1. „Медицина“ и научната специалност „Педиатрия“ за нуждите на Факултет Медицина, Катедра Педиатрия, МУ-Варна; Клиника по Педиатрия към „МБАЛ Света Анна“ - Варна, с решение на ФС на ФМ по Протокол № 4 от 14.05.2018, на основание на чл. 4, ал.2, чл.29-а, ал.1 чл. 29-в, ал. 4 във връзка с чл. 27, ал. 2 от ЗРАСРБ чл. 104, ал. 3 от ПРАС в МУ-Варна.

Биографични данни:

Доц.д-р Боряна Борисова Върбанова е родена през 1960 г в град Карнобат. Завършва средно образование в гр. Добрич със златен медал.

През 1985г завършва медицина във ВМИ – Варна с отличен успех. Има придобита специалност „Педиатрия“ през 1991г, придобита специалност „Детска ревматология“ 2001г и придобита специалност „Клинична алергология“ през 2011г.

Провела е многократни специализации в Холандия, Германия, Франция и Англия относно детска ревматология, имунология и автоимунни болести.

Трудовият път на Доц.Върбанова започва през 1985 като участъков педиатър в гр. Добрич и ординатор в детско отделение на гр. Добрич.

От 1987 до 93 е асистент в Катедрата по педиатрия, МУ-Варна. От 1993 до 1999 е ст. асистент, до 2003 е главен асистент в Катедрата по педиатрия на МУ-Варна.

От 2003 е избрана за „Доцент“ по специалност „Педиатрия“. От 2005 до 2010г е Началник Втора детска клиника при „МБАЛ Св. Марина“-Варна.

От 2011 и до момента е Началник на Клиника по педиатрия „МБАЛ Св. Анна“-Варна, където е Зам.Председател на Борда на Директорите.

Учебно-преподавателска дейност:

Доц. Върбанова е участвала в провеждане на обучение на студенти по медицина, БЕО и АЕО лекции и упражнения, както следва:

за 2014/2015- 76 часа;

за 2015/2016- 110 часа

за 2016/2017- 110 часа

за 2017/ 2018- 104 часа

Научно-изследователска дейност:

Анализ на научната продукция:

Доц. Върбанова защитава дисертация за научна и образователна степен „Доктор” по научната специалност „Педиатрия” през 1999г на тема: ”Нарушения в хуморалния и клетъчен имуноен отговор при деца с полиартритна форма на ювенилен хроничен артрит”.

Член е на редакционните колегии на сп. Ревматология.

Членува в:

- Българска педиатрична асоциация,
- Научно дружество по ревматология,
- Научно дружество по клинична алергология,
- Европейско дружество по детска ревматология,
- Организация за проучване по детска ревматология.

От 20016 и до момента е Национален координатор по детска ревматология за България.

Участвала е в проект на МОН за Антифосфолипиден синдром през 2008г.

Международни изследователски проекти:

- ЕРОСА – Мултинационално проучване на ювенилен идиопатичен артрит през 2014г;
- Pharmachild- Проучване на страничните ефекти на имunosупресивната и биологична терапия от 2014 и продължава и в момента;
- Shar- Създаване на информационен сайт на деца с ревматологични заболявания.

В конкурса за професор” Доц. Върбанова участва с 236 научни трудове, от които:

- 1- дисертация;
- 1 - монография;
- 9 -участия в глави на монографи и сборници;
- Научни статии в български списания – 78;
- Статии в международни списания с импакт фактор – 3 броя;
- Научни резюмета в списания с импакт фактор 20 броя
- Научни съобщения на международни конгреси с резюмета- 18 броя;
- Научни съобщения в национални конгреси- 88 броя.

Доц. Върбанова е приложила 62 цитирания, от които 48 в чужди източници и 14 в български.

Доц. Върбанова е единствен автор в 38 научни труда, в колективни трудове участва като първи автор в 32 публикации или общо в 70 публикации е единствен или първи автор.

Основните тематични направления на научната дейност на Доц. Върбанова са:

- Имунологични проучвания:

Авторката е изследвала теоретичните и клинични аспекти на автоимунитета и имунните дефицити. Голяма част от проучванията на автора са свързани с установяване на имунологичните отклонения при най-честото системно заболяване на съединителната тъкан, диагностичната им стойност и връзката им с ревматоидния артрит.

Авторката въвежда за първи път у нас имуофлуоресцентен тест за антиперинуклеарен фактор и за антикератинови антитела.

За първи път е изследвано значението на APF и АКА като серологични маркери за РАИЮИА.

За първи път у нас са изследвани и клас специфични ревматоидни фактори при деца с ЮИА.

За първи път у нас са изследвани антитела срещу соg-хистон и индивидуален хистон.

За първи път са изследвани и ANCA при различни изотипове антикардиолипинови антитела и е преценено тяхното диагностично и клинично значение.

За първи път авторката осъществява и флоуцитометричен анализ на моноклеарни субпопулации и адхезионни молекули от синовиалната течност.

Доц. Върбанова въвежда изследване и на антиперинуклеарен фактор, антикератинови антитела, антикардиолипинови антитела (статии № 5, 25,27,35, 26,29,37) при ревматоиден артрит.

- В областта на детската ревматология научните трудове се отнасят до клиничните прояви на заболяванията, тяхната диагноза, еволюция, прогноза и лечение. ЮИА е обект в научните публикации (23,24,27,28,44). Авторката за първи път в България използва международна скала за оценка на активността на заболяването.

- Научните трудове в областта на инфекции и артрит са представени в търсене на етиологичните причинители на артритите.

Актуалните аспекти на системните заболявания на съединителната тъкан са описани в няколко монографии и публикации (1,5,6,13, 38)

За първи път в нашата страна е въведена артросонография в педиатричната ревматологична практика за оценка на възпалителните заболявания.

От актуалните проблеми в педиатрията, авторката разглежда различни аспекти на детската заболеваемост, като: алергични прояви и др (6,7); гастроентерология, кардиология, нефрология.

Монографичния труд на Доц. Върбанова „Артрит в детска възраст – актуални концепции” съдържа обобщение на съвременните тенденции в разкриване на етиологията, патогенезата, диагностиката и терапията на заболяванията протичащи с артрит.

Трудът включва 8 глави, 49 таблици, 23 фигури, а библиографията съдържа 358 автори.

Доц. Върбанова в глава 1-ва разглежда ювенилния идиопатичен артрит-класификационни проблеми, номенклатура. Представени са диагностичните и класификационни критерии според Британската, Източноевропейската класификация, Канадска и др. Според автора окончателното разкриване на генетичните варианти и техните асоциации представят нов поглед върху патогенезата и класификацията на заболяването. Представени са

съвременните тенденции в лечението на ЮИА със задълбочен анализ на класическите схеми за лечение и биологичната таргетна терапия. Описани са също ранни и отдалечени сериозни странични явления.

Освен международните постижения авторката представя и собствени научни резултати и своя 20-годишен опит от лечението със Сулфазалазин при деца ЮИА.

Принос в монографичния труд на Доц. Върбанова е обстояното и задълбочено представяне на ролята на човешкия микробиом в регулацията на имунния отговор, взаимодействията между човешкия геном и микробиом, което отваря нова страница в съвременните концепции за патогенезата на автоимунните заболявания.

Представянето на отделна глава за автоимфламаторните заболявания и синдроми е нова нозологична категория, свързана с генетично детерминиран дефект във вродената имунна система, а клинично наподобяват автоимунните заболявания.

Основен принос в монографията е пропедевтичната част с всеобхватно представена диференциална диагноза и личен опит на автора. Принос в монографията е и главата посветена на спешните състояние в ревматологията.

Монографията е актуален и съвременен обзор на детския артрит и може да служи като учебно помагало с клинична и пропедевтична насоченост. Актуалността и значимостта на проблема е важна за клиничните специалисти, тъй като в последните 30 години в България не е представян такъв всеобхватен труд на тема – детските артрити.

Доц. Върбанова е отличен клиницист, преподавател и изследовател.

От представените в конкурса количествени наукометрични показатели и доказаният професионализъм на Доц. Върбанова, перпоръчвам на членовете на Научното жури да гласуват положително, за да бъде присъдена академичната длъжност „Професор”

Област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт”, по професионално направление 7.1. „Медицина” и научната специалност „Педиатрия” за нуждите на Факултет Медицина, Катедра Педиатрия и Клиника по Педиатрия, към „МБАЛ Света Анна” - Варна

Проф. В. Недкова, дм